

Stadion Feijenoord N.V.

Jaarverslag 2015-2016

Kerngetallen	5
Jaarverslag van de directie over het boekjaar 2015-2016	7
Bericht van de raad van commissarissen	18
Sociaal Jaarverslag over het boekjaar 2015-2016	21

Jaarrekening

Geconsolideerde balans per 30 juni 2016	25
Geconsolideerde winst-en-verliesrekening over 2015-2016	26
Geconsolideerd kasstroomoverzicht over 2015-2016	27
Toelichting behorende tot de geconsolideerde jaarrekening 2015-2016	31
Toelichting op de geconsolideerde balans per 30 juni 2016	41
Toelichting op de geconsolideerde winst-en-verliesrekening over 2015-2016	47
Enkelvoudige balans per 30 juni 2016	51
Enkelvoudige winst-en-verliesrekening over 2015-2016	52
Toelichting behorende tot de enkelvoudige jaarrekening 2015-2016	55
Overige gegevens	60

Kerngetallen

Bedragen in € 1.000	2015-2016	2014-2015	2013-2014	2012-2013
Omzet				
Opbrengsten	21.106	20.229	19.036	18.496
Kosten				
Exploitatiekosten (excl. afschrijvingen)	18.028	16.764	15.459	15.729
Afschrijvingen	3.461	3.255	3.252	3.549
Resultaat				
Financiële baten en lasten	-46	-98	-142	-196
Resultaat na belastingen	-350	11	106	-780
Cashflow	-1.959	1.713	- 230	- 246
Geïnvesteed vermogen				
Balanstotaal	21.093	23.286	24.959	27.494
Eigen vermogen	4.787	5.137	5.127	5.021
Personeel (gemiddeld aantal personeelsleden)				
Full-timers en part-timers (in fte's)	81	67	62	56
Oproepkrachten (in aantallen)	774	673	574	570
	855	740	636	626
Evenementen				
Voetbal: - Feyenoord	25	27	23	22
Voetbal: - Nederlands elftal, KNVB	1	1	2	2
Voetbal: - Overig	0	0	0	0
Overige evenementen	0	0	0	0
	26	28	25	24
Bezoekersaantallen	1.235.000	1.191.000	1.058.000	977.000

Jaarverslag van de directie

Jaarverslag van de directie over het boekjaar 2015-2016

Activiteitenoverzicht

Evenementen	Seizoen 2015-2016			Seizoen 2014-2015		
	Aantal Toeschouwers	Gemiddelde		Aantal Toeschouwers	Gemiddelde	
	(x 1.000)	(x 1.000)		(x 1.000)	(x 1.000)	
Voetbal						
Competitie Feyenoord	17	806	47,4	17	774	45,5
Play off Feyenoord	-	-	-	1	38	38,0
KNVB-Beker Feyenoord	4	190	47,5	-	-	-
Vriendschappelijk Feyenoord	3	141	47,0	2	76	38,0
Europacup Feyenoord	-	-	-	6	224	37,3
Open Dag Feyenoord	1	50	50,0	1	35	35,0
Totaal Feyenoord	25	1.187	47,5	27	1.147	42,5
Interlands	-	-	-	-	-	-
KNVB-Bekefinale	1	48	48,0	1	44	44,0
	1	48	48,0	1	44	44,0
Totaal voetbal	26	1.235	47,5	28	1.191	42,5
Overige evenementen	-	-	-	-	-	-
Totaal	26	1.235	47,5	28	1.191	42,5

Activiteitenoverzicht

Ondanks een afname van het aantal evenementen is er sprake van een lichte stijging (+4%) van het totaal aantal toeschouwers. Dit kan worden verklaard door een gemiddelde stijging van 5.000 bezoekers die aanwezig waren bij de door Feyenoord gespeelde wedstrijden.

Jaarverslag van de directie

Introductie

Stadion Feijenoord N.V. is een organisatie die zich richt op het in stand houden en optimaal exploiteren van Stadion Feijenoord in Rotterdam, beter bekend als De Kuip. Ten behoeve van de exploitatie wordt dienstverlening aangeboden in drie verschillende segmenten.

Ten eerste de vastgoedexploitatie, dit betreft het verhuren van het Stadion aan diverse gebruikers, waarbij Feijenoord het meest gebruik maakt van De Kuip.

Het tweede segment betreft de horeca. De horeca-activiteiten zijn uit te splitsen in verschillende deelgebieden, die allemaal een eigen aanpak en benadering vergen. De deelgebieden zijn de exploitatie van Brasserie De Kuip, de publiekscatering tijdens de evenementen en de banqueting-activiteiten die plaatsvinden op wedstrijd-, evenementdagen en overige dagen.

Het derde segment zijn de beveiligingsactiviteiten, ondergebracht in de Security Management Group (SMG).

Stadion Feijenoord N.V. is een in 1935 opgerichte naamloze vennootschap. De Security Management Group BV is een 100% dochteronderneming.

In dit verslagjaar is hard gewerkt aan de oprichting van CREW Hospitality Services B.V.; deze 100% dochter van Stadion Feijenoord N.V. is formeel met ingang van 1 juli 2016 gestart. CREW Hospitality Services BV, handelend onder de naam CREW, is een personeelspool voor de levering van diverse horecatieve en aanverwante diensten zowel ten behoeve van Stadion-gebonden activiteiten als ook, op termijn, de levering van diensten aan derden.

Het afgesloten boekjaar stond naast de reguliere voetbalactiviteiten voornamelijk in het teken van het opstarten van het project Feyenoord City. Na het beëindigen van het vernieuwingstraject met het Feyenoord Founders Consortium (FFC) bestaande uit BAM, AM en Siemens, is er door Operatie NL onderzoek gedaan naar de potentie van het ruimere gebied rond De Kuip in termen van ontwikkelingsmogelijkheden en de programmatische invulling daarvan. Op grond van de positieve uitkomsten van dit onderzoek werd duidelijk dat de ruimere omgeving rond De Kuip voldoende potentie biedt om te transformeren naar een gebied met een omvangrijker en meer gedifferentieerd en gevarieerd programma, inclusief een nieuw Stadion. Op grond van de getrokken conclusies heeft de gemeente Rotterdam, de medeopdrachtgever aan het onderzoek, een begin gemaakt met verder onderzoek naar mogelijke gebiedsontwikkeling door het uitbrengen van een conceptgebiedsvisie voor een omvangrijk gebied dat grofweg loopt van de spoorlijn, langs de waterkant aan de Veranda via de Noorderhelling, park de Twee Heuvels, Varkenoord en de Stadiondriehoek. In de conceptgebiedsvisie zijn door de gemeente Rotterdam drie potentiële locaties aangewezen voor een nieuw Stadion, te weten de huidige plek en een tweetal plekken langs de rivier; één aan de oostelijke zijde en één aan de westelijke zijde van het aangegeven gebied. Een door Feyenoord en Stadion Feijenoord geïnitieerd projectteam is vervolgens aan de slag gegaan om de drie potentiële locaties uit te werken. Op 18 maart 2016 is de keuze gemaakt om een nieuw Stadion te gaan bouwen op de westelijke rivierlocatie, de zogenaamde Gamma-locatie, met een lint aan programma langs de Olympiaweg tot aan De Kuip dat door herontwikkeling een nieuwe toekomst krijgt.

Jaarverslag van de directie

Aan de invulling van deze variant en de business case voor het nieuwe en het oude Stadion wordt sindsdien hard gewerkt, in samenwerking met een projectteam van de gemeente Rotterdam.

De discussie met BAM die ontstaan was na het beëindigen van het vernieuwbouw-traject is naar wederzijdse tevredenheid opgelost en is inmiddels uitgemond in een bestendiging van de Founder-relatie per 1 juli 2016.

Financiële informatie

Het boekjaar is afgesloten met een negatief resultaat na belastingen van € 350.000. Vorig boekjaar was er sprake van een positief resultaat na belastingen van € 11.000.

Dit boekjaar is de omzet verder gestegen naar een niveau van ruim € 21 miljoen. De hogere omzet heeft helaas niet gezorgd voor een positief resultaat, aangezien de kosten sneller zijn gestegen dan de omzet. Er heeft zich een aantal incidentele zaken voorgedaan waardoor dit boekjaar met rode cijfers wordt afgesloten. Deze incidentele zaken betreffen de kosten die zijn gemaakt voor de ontwikkeling van Feyenoord City, de bijdrage aan het Feyenoord Museum voor het mogelijk maken van een vernieuwd museum aan de Olympiazijde en de verstrekking van ontslaguitkeringen. Daarnaast zijn ook de afschrijvingskosten toegenomen als gevolg van het hoge investeringsniveau in dit boekjaar. Onderliggend hebben de Stadionactiviteiten een positief beeld laten zien.

De beveiligingsdochter Security Management Group (SMG) ontwikkelt zich boven verwachting. SMG begint een steeds prominentere speler te worden in de beveiligingswereld. Dit boekjaar zijn de beveiligingsopbrengsten gestegen naar een recordniveau. Gecombineerd met een goede beheersing van de kosten heeft deze ontwikkeling ervoor gezorgd dat het resultaat is gestegen naar € 385.000 na belastingen (resultaat boekjaar 2014-2015: € 121.600). Het aantal eigen mensen in de pool is in dit boekjaar toegenomen tot 739 (boekjaar 2014-2015: 638). Ook deze ontwikkeling heeft bijgedragen aan de verdere rendementsverbetering van SMG.

De kasstroom uit operationele activiteiten komt dit boekjaar uit op € 2.968.000 en is daarmee ruim € 1.000.000 lager dan vorig boekjaar. Deze afname kan met name worden verklaard door het lagere bedrijfsresultaat en een geringere mutatie in het werkkapitaal.

De vrije kasstroom is onder meer aangewend voor de laatste twee aflossingen aan het bankenconsortium, maar ook in belangrijke mate om de investeringsactiviteiten mee te financieren. Gezien de omvangrijke investeringen in dit boekjaar (€ 3.171.000) is er uiteindelijk sprake van een negatieve kasstroom.

Per saldo resulteert dit in een afname van de liquiditeit van € 1.959.000 in dit boekjaar, waardoor Stadion Feijenoord per einde boekjaar over € 1.670.000 aan liquide middelen beschikt.

Jaarverslag van de directie

Omzet

Ondanks het feit dat er in dit boekjaar sprake was van een lager aantal georganiseerde evenementen (2015-2016: 26 evenementen, 2014-2015: 28 evenementen) zijn de opbrengsten wederom toegenomen. In de onderstaande tabel een gespecificeerd vergelijkend overzicht:

(in euro's * 1.000)	2015-2016	2014-2015
Wedstrijdopbrengsten	4.158	4.167
Huuropbrengsten	2.185	2.108
Horecaopbrengsten	8.774	9.217
Beveiligingsopbrengsten	4.945	3.639
Overige opbrengsten	1.044	1.098
Opbrengsten totaal	21.106	20.229

Er is dit boekjaar wederom sprake van een recordomzet. Voor het eerst in de historie van het Stadion is de omzet boven de € 21.000.000 uitgekomen. De stijging van de opbrengsten kan nagenoeg volledig worden toegeschreven aan de beveiligingsactiviteiten.

Horecaopbrengsten

De horecaopbrengsten zijn in totaliteit 5% afgenomen ten opzichte van vorig boekjaar. Deze afname kan grotendeels worden verklaard door een lagere partijomzet. Gespecificeerd naar omzetcategorie ziet het beeld er als volgt uit:

(in euro's * 1.000)	2015-2016	2014-2015
Partijomzet	2.970	3.528
Dagelijkse omzet Brasserie De Kuip	153	152
Wedstrijdomzet Zakelijk	2.768	2.642
Wedstrijdomzet Publiekscatering	2.883	2.895
Horecaopbrengsten totaal	8.774	9.217

Jaarverslag van de directie

De lagere partijomzet wordt voor een groot gedeelte veroorzaakt door het niet continueren van de in co-productie georganiseerde veldevenementen in de maand juni. Daarnaast zien we ook een lichte daling bij de overige reguliere partij omzet (-4%).

De wedstrijd omzet Zakelijk is in totaliteit met 5% toegenomen. Deze positieve ontwikkeling is, ondanks het afgenomen aantal wedstrijden, volledig toe te schrijven aan het verhogen van de gemiddelde omzet per wedstrijd. De halverwege het boekjaar geïntroduceerde Boardroom en de toegenomen aantrekkingskracht van de Comfort Lounge zorgen met name voor deze stijging van de gemiddelde omzet per wedstrijd.

De wedstrijd omzet Publiekscatering is nagenoeg gelijk aan vorig boekjaar. Het afgenomen aantal evenementen wordt bijna volledig gecompenseerd door een hoger gemiddeld aantal bezoekers per evenement, met daaraan gekoppeld een vergelijkbaar gemiddeld bestedingspatroon per bezoeker.

Beveiligingsopbrengsten

De beveiligingsdochter SMG is dit boekjaar in staat geweest om de omzet buiten het Stadion met 87% te laten stijgen ten opzichte van vorig boekjaar. Een mooie prestatie. Zowel de evenementenbeveiliging als de statische beveiliging dragen bij aan deze significante omzetgroei.

De beveiliging van de evenementen in het Stadion is dit boekjaar lager uitgevallen. Deze afname kan grotendeels worden verklaard door de afname van het aantal georganiseerde evenementen in het Stadion.

Per saldo nemen beveiligingsopbrengsten met bijna 36% toe ten opzichte van vorig boekjaar.

Overige opbrengsten

Het totaal aan omzet van de resterende opbrengstcomponenten (wedstrijden, huur en overig) is in dit boekjaar nauwelijks gewijzigd ten opzichte van het vorige boekjaar.

Kosten

De exploitatiekosten (inclusief afschrijvingen) zijn dit boekjaar met € 1.471.000 gestegen en komen daarmee uit op € 21.489.000. In de onderstaande tabel een vergelijking met het vorige boekjaar:

(in euro's * 1.000)

	2015-2016	2014-2015
Kosten uitbesteed werk en		
andere externe kosten	10.237	10.140
Salarissen, sociale en pensioenlasten	7.152	5.994
Afschrijvingen	3.461	3.255
Overige bedrijfskosten	639	629
Exploitatiekosten totaal	21.489	20.018

Jaarverslag van de directie

Kosten uitbesteed werk en andere externe kosten

De kosten uitbesteed werk zijn dit boekjaar fractioneel gestegen ten opzichte van vorige boekjaar. In dit boekjaar zijn de (eenmalige) kosten opgenomen met betrekking tot de bijdrage aan het Feyenoord Museum voor het realiseren van een nieuw onderkomen aan de Olympiazijde ad € 204.000. Daarentegen zijn de onderhoudskosten genormaliseerd. Deze kosten zijn daardoor ruim € 250.000 lager dan in vorig boekjaar toen er een aantal incidentele onderhoudsposten waren.

Salarissen, sociale lasten en pensioenlasten

De personeelslasten zijn ten opzichte van vorig boekjaar met € 1.158.000 gestegen. Ruim € 800.000 hiervan kan worden verklaard door de fors toegenomen beveiligingsactiviteiten. De kostprijs van de beveiliging bestaat nagenoeg uitsluitend uit personeelslasten. Een stijging van de omzet beveiligingsactiviteit heeft dus per definitie ook een toename van de personeelslasten tot gevolg. De percentuele inslag van de beveiligers is nagenoeg conform vorig boekjaar.

Het resterende deel van de toename aan personeelskosten kan worden toegeschreven aan uitgekeerde ontslagvergoedingen, een verdere toename van het personeelsbestand en de jaarlijkse aanpassing van de salarissen.

Afschrijvingen

De afschrijvingslasten zijn dit boekjaar met € 206.000 toegenomen. Deze toename is voor een groot deel het gevolg van het hoge investeringsniveau in dit boekjaar.

Overige bedrijfskosten

De bedrijfskosten zijn nagenoeg gelijk aan de kosten in het voorgaande boekjaar. De bedrijfskosten bestaan uit dotaties aan de voorzieningen onderhoud en dubieuze debiteuren voor respectievelijk € 278.000 en € 38.000. Onderdeel van de bedrijfskosten zijn ook de kosten voor de ontwikkeling van Feyenoord City voor zover die voor rekening komen van Stadion Feijenoord. Deze kosten bedragen in boekjaar 2015-2016 € 323.000.

Investerings

Omdat de nieuwe Stadionontwikkeling op zijn vroegst op middellange termijn zal plaatsvinden, is er besloten dit boekjaar substantieel te investeren, om zodoende de voorzieningen de komende jaren op niveau te houden. Dat heeft dit boekjaar geleid tot een investeringslast van bijna € 3.200.000. Naast de reguliere investeringen is er met name fors geïnvesteerd in zakelijke en publieke ontvangstruimtes. Gedurende het boekjaar is er een gloednieuwe Boardroom gerealiseerd die dienst doet als verblijfsruimte voor gasten uit het hoogste segment. De overige ruimtes in het Maasgebouw zijn eveneens onder handen genomen om ook daar de voorzieningen op het gewenste (hoge) niveau te behouden.

Daarnaast is er dit boekjaar ook flink geïnvesteerd in de horecaruimtes van de publiekscatering. Alle counters hebben een frisse uitstraling gekregen en zijn uitgerust met nieuwe en kwalitatief betere koffiefaciliteiten. Ook hebben de twee publieke ruimtes aan de Maas- en Olympiazijde dit boekjaar een metamorfose ondergaan.

Jaarverslag van de directie

De Maaszaal en de oude Stadionzaal zijn volledig verbouwd en getransformeerd tot aantrekkelijke verblijfsruimtes met betere horecafaciliteiten. De Stadionzaal heeft na de verbouwing ook een nieuwe naam gekregen: De Vereniging.

Financiële instrumenten

Met betrekking tot de normale bedrijfsuitoefening is Stadion Feijenoord N.V. blootgesteld aan markt- en/of kredietrisico's. De vennootschap maakt gebruik van financiële instrumenten om deze risico's zoveel mogelijk te beperken. De onderneming handelt niet in financiële derivaten en loopt geen valuta- of renterisico.

Het kredietrisico heeft grotendeels betrekking op één debiteur: Feyenoord Rotterdam N.V. Met deze debiteur maken we ieder jaar, in goede harmonie, afspraken over het te volgen betalingstraject voor het komende boekjaar. Door de fors verbeterde financiële positie van Feyenoord neemt de openstaande positie en het daarmee samenhangende incassorisico jaarlijks af.

Personeel

In het boekjaar 2015-2016 waren er gemiddeld 87 medewerkers in vaste dienst van het Stadion en SMG, waarvan 52 mannen en 35 vrouwen. Omgerekend is dit gemiddeld 81 FTE. Daarnaast waren in dit boekjaar gemiddeld 774 medewerkers met een oproepcontract werkzaam bij het Stadion en SMG.

Onze dochteronderneming Security Management Group (SMG) is onderverdeeld in drie beveiligingsdisciplines, te weten: Sport & Event Security, Sport & Event Assistance en Special Business Security.

Bij SMG waren, verdeeld over de drie disciplines, gemiddeld 13 vaste medewerkers in dienst en gemiddeld 739 medewerkers met een oproepcontract werkzaam.

Het ziekteverzuim van de medewerkers in vaste dienst van het Stadion bedroeg 4,4% en is daarmee verdubbeld ten opzichte van vorig jaar. Hiermee komt het ziekteverzuim voor het eerst sinds jaren uit boven het landelijke gemiddelde dat 3,9% bedraagt. Het hogere ziekteverzuim wordt veroorzaakt door een aantal langdurige ziektegevallen.

Als laatste element in de harmonisering van de arbeidsvoorwaarden tussen Club en Stadion is in dit boekjaar een nieuwe, gezamenlijke pensioenuitvoerder gecontracteerd die met ingang van 1 juli 2016 de niet-gewijzigde pensioenregeling gaat uitvoeren.

Jaarverslag van de directie

De ondernemingsraad (OR) van Stadion Feijenoord trekt volledig gezamenlijk op met de ondernemingsraad van de Club. Na de verkiezingen aan het einde van 2015 is de OR weer op sterkte en is er een doorstart gemaakt.

Toekomstparagraaf

Algemeen

De toekomst van Stadion Feijenoord is nauw verbonden met de realisatie van een nieuw Stadion langs de Maas binnen Feyenoord City. Daarnaast biedt een herontwikkeling van De Kuip met een nieuw programma, zoals het er nu voor staat, uitzicht op een positief rendement. Bij realisatie hiervan lijkt het aantrekkelijk om ook na de realisering van een nieuw Stadion aan de waterkant De Kuip in exploitatie te houden.

Dankzij een intensieve lobby en de investeringen in grotere en betere ontvangstmogelijkheden in het Stadion zijn we erin geslaagd om twee kwalificatie-interlands van het Nederlands elftal voor het WK van 2018 in Rusland toegewezen te krijgen.

Op 2 juli 2016 is de eerste editie van Monster Jam in De Kuip georganiseerd. Na een lange tijd met uitsluitend voetbal-activiteiten zijn we in staat geweest een bijzonder en bewezen evenement vast te leggen met de afspraak dat bij een succesvolle eerste editie er ook een vervolg gaat komen.

Het bestuur van het Feyenoord Museum heeft er hard aan gewerkt om een fraai Feyenoord Museum in een modern jasje te realiseren in de Feyenoord zaal. De opening van het nieuwe museum is begin 2017.

De hospitality dochter CREW wordt opgestart. In samenspraak met onze huidige leverancier van horecapersoneel wordt een geleidelijke overdracht van personeel naar CREW geëffectueerd. Daarnaast zal CREW zelfstandig nieuw personeel rekruteren. Gezien de parallellen met SMG is er voor gekozen om de backoffice functie van CREW door SMG te laten verzorgen. In verband daarmee is CREW in het pand van SMG aan de Hoofdstraat in Rotterdam ingetrokken.

De gesprekken met Feyenoord om te komen tot een verlenging van de huurafspraken per 1 juli 2018 zijn gestart. Het is de bedoeling dat deze verlenging in het komende boekjaar wordt vastgelegd.

Jaarverslag van de directie

Financieel

Voor het boekjaar 2016-2017 gaan we uit van een negatief resultaat van € 120.000 na belastingen. In tegenstelling tot voorgaande jaren zijn in de begroting van boekjaar 2016-2017 de verwachte uitgaven met betrekking tot de Stadionontwikkeling wel opgenomen in de resultaatverwachting. Er is het komende boekjaar een post van € 400.000 opgenomen voor de verdere ontwikkeling van Feyenoord City. Het is de verwachting dat de omzet het komende boekjaar zal stijgen tot bijna € 23.000.000. Voor wat betreft de evenementenbezetting wordt er het komende boekjaar rekening gehouden met 28 wedstrijden (inclusief twee wedstrijden van het Nederlands Elftal). Beveiligingsdochter SMG verwacht het komende boekjaar een externe omzet van circa € 3.500.000 te realiseren. Dit zou een lichte stijging betekenen ten opzichte van de werkelijk gerealiseerde externe omzet in boekjaar 2015-2016 (+3%). Het geprognoseerde resultaat na belastingen voor SMG bedraagt € 342.000. Crew Hospitality BV zal door de aanloopkosten in haar eerste jaar naar verwachting nog niet positief bijdragen aan het geconsolideerde resultaat.

De prognose is dat de operationele kasstroom in het boekjaar 2016-2017 uitkomt op circa € 3.100.000. Deze operationele kasstroom zal met name worden aangewend voor investeringen. Doordat de investeringen het komende boekjaar weer op normatief niveau liggen, is de verwachting dat de liquiditeit per saldo circa € 1.500.000 toeneemt.

Rotterdam, 11 november 2016

De directie:

J.W.N. van Merwijk

Bericht van de raad van commissarissen

Bericht van de raad van commissarissen over het boekjaar 2015-2016

De raad van commissarissen heeft na kennisneming van het aan hem uitgebrachte accountantsverslag de door de directie opgemaakte jaarrekening over het boekjaar 2015-2016 getekend. De raad brengt daarover een positief advies uit aan de aandeelhouders.

Wij doen u het voorstel deze jaarrekening vast te stellen en voorts decharge te verlenen aan de directie voor het gevoerde beleid en aan de raad van commissarissen voor het gehouden toezicht.

Dit verslagjaar stond in het teken van de start van het Feyenoord City ontwikkelingstraject. Na het stuklopen van de samenwerking met het Feyenoord Founders Consortium (FFC) bestaande uit BAM, AM en Siemens is door Operatie NL onderzoek gedaan naar de ontwikkelingspotentie van de ruime omgeving rond De Kuip. Op basis van de positieve uitkomsten van dit rapport heeft de gemeente Rotterdam middels het uitbrengen van een conceptgebiedsvisie de deur opengezet voor een gebiedsontwikkeling. In deze conceptgebiedsvisie zijn drie potentiële Stadionlocaties aangewezen. Deze drie locaties zijn door een projectteam in opdracht van Club en Stadion uitgewerkt en beoordeeld. In maart 2016 is de keuze gemaakt om de zogenaamde Strip-variant met een nieuw Stadion op de Gamma-locatie te gaan gebruiken. Een mooie, iconische plek die een optimale Stadionexploitatie mogelijk maakt en die meer dan voldoende ruimte in het gebied overlaat om een complementair en ondersteunend programma toe te voegen. De planning is erop gericht om in het voorjaar van 2017 de gemeenteraad van Rotterdam een besluit te kunnen laten nemen over de definitieve gebiedsvisie (inclusief het door ons aangedragen programma) en de financiële bijdrage vanuit de gemeente Rotterdam in Feyenoord City.

De raad van commissarissen heeft vorig verslagjaar besloten uitvoering te geven aan een eerder besluit om voortaan een maximale zittingstermijn van 9 jaar (3 x 3) te hanteren. Daarbij is maximaal sprake van twee herbenoemingen. Aftredende commissarissen die reeds aan de termijn van 9 jaar voldoen, worden niet meer voor herbenoeming voorgedragen.

Helaas is het niet gelukt om vóór de Algemene Vergadering van Aandeelhouders geschikte opvolgers te vinden voor de dit jaar aftredende commissarissen Vervat en Maas die reeds de 9 jaar hebben volbracht. De raad van commissarissen heeft inmiddels extern advies en ondersteuning gevraagd om te kunnen komen tot een juiste profilering en samenstelling van de raad. Om niet onder de statutaire ondergrens te komen voor wat betreft het aantal commissarissen en de gewenste geleidelijke vernieuwing en verjonging met behoud van de opgebouwde expertise in het Feyenoord City traject binnen de raad van commissarissen te kunnen laten plaatsvinden, vragen wij de aandeelhouders in te stemmen met het opschuiven van het aftredingsschema van de leden van de raad van commissarissen met één jaar. Nieuwe commissarissen gaan direct participeren; indien gewenst kan er een separate benoemingsvergadering worden uitgeschreven.

Bericht van de raad van commissarissen

De raad van commissarissen heeft dit verslagjaar 8 keer overleg gevoerd met de directie. De belangrijkste gespreksonderwerpen betroffen het onderzoek van Operatie NL, de opstart van de gebiedsontwikkeling en de samenstelling en werkwijze van de projectgroep Feyenoord City en alle daaraan gerelateerde juridische en fiscale aangelegenheden. Daarnaast zijn de reguliere financiële aangelegenheden, de exploitatieresultaten alsmede de businesscase besproken die heeft geleid tot de oprichting van CREW.

Tevens zijn er bijeenkomsten geweest met bestuurdelegaties van de Sportclub Feyenoord, de VASF en bestuurders en commissarissen van Feyenoord Rotterdam aangaande de Stadionontwikkeling.

De raad van commissarissen is verheugd te constateren dat er met meer dan € 21 miljoen wederom een recordomzet geboekt is. Ook het vooruitzicht dat het Nederlands Elftal en het grootschalige publieksevenement Monster Jam zijn binnengehaald stemt tot genoegen. Doorzettingsvermogen en investeren in de voor de gebruikers van het Stadion belangrijke elementen zijn vruchtbaar gebleken.

De raad van commissarissen wil zijn bijzondere waardering uitspreken voor de manier waarop directie en medewerkers in dit verslagjaar hun werkzaamheden hebben verricht.

Rotterdam, 11 november 2016

De raad van commissarissen:

C.J. de Bruin
J.L. den Hartog
C. Maas
C.A.W. Ultee
J.M. Vervat

Sociaal Jaarverslag Stadion Feijenoord N.V. boekjaar 2015-2016

Medewerkers in vaste dienst

In het boekjaar 2015-2016 waren er gemiddeld 87 medewerkers in vaste dienst van het Stadion en SMG, waarvan 52 mannen en 35 vrouwen. Omgerekend is dit gemiddeld 81 FTE. Daarnaast waren er in dit boekjaar gemiddeld 774 medewerkers met een oproepcontract werkzaam binnen het Stadion en SMG.

Onze dochteronderneming Security Management Group (SMG) is onderverdeeld in drie beveiligingsdisciplines, te weten: Sport & Event Security, Sport & Event Assistance en Special Business Security.

Sport & Event Security heeft 363 oproepmedewerkers in dienst. Bij Sport & Event Assistance zijn 389 oproepmedewerkers actief en drie vaste medewerkers en bij Special Business Security werken momenteel 50 oproepmedewerkers en 16 vaste medewerkers. Per saldo waren in het boekjaar 2015-2016 bij de drie beveiligingsdisciplines van SMG gemiddeld 13 vaste medewerkers in dienst en waren er gemiddeld 739 medewerkers met een oproepcontract werkzaam.

Verzuim

De verzuimcijfers zijn gebaseerd op de medewerkers in vaste dienst van het Stadion. In het boekjaar 2015-2016 is het gemiddelde verzuimpercentage van 4,4% hoger ten opzichte van voorgaande boekjaren. Dit wordt met name veroorzaakt door een aantal langdurige ziektegevallen. Het percentage ligt boven het landelijk gemiddelde van 3,9%.

Scholing

In het afgelopen boekjaar zijn er onder andere opleidingen gevolgd op het gebied van facility management, zakelijke correspondentie, personeelsmanagement, veldonderhoud, productie, leidinggeven en resultaatgericht beoordelen.

Beloningsbenchmark

In het boekjaar 2014-2015 zijn de eerste stappen gezet voor de beloningsbenchmark. In 2015-2016 hebben Stadion en Club de beloningsbenchmark laten uitvoeren op zowel het primaire als het secundaire pakket. De gehele benchmark overziend kunnen we concluderen dat we ten opzichte van de markt, gemiddeld net iets onder marktconform belonen.

Functiegebouw

In het boekjaar 2015-2016 is er tevens hard gewerkt aan een gezamenlijk functiegebouw waarin functies gewogen zijn volgens de erkende functiewaarderingsmethode van de HAY group. Dit nieuwe functiegebouw is per 1 juli 2016 geïmplementeerd in beide organisaties.

Werving en selectie

Het assessment heeft zich, als enig echt objectief meetinstrument, al vele malen bewezen en is niet meer weg te denken uit het W&S proces van het Stadion. Aan de voorkant van dit proces is in dit boekjaar een digitaal assessment ingevoerd. Zo kan er in dit proces nog meer gestuurd worden op het aannemen van de juiste medewerker op de juiste plek. Door het afnemen van een assessment weten we dat deze medewerker ook in aanleg goed scoort op de noodzakelijke competenties van de functie.

Overlegvergaderingen Directie/Ondernemingsraad (OR)

Er zijn in het boekjaar 8 gezamenlijke bijeenkomsten geweest met als belangrijkste onderwerpen de Stadionontwikkeling, de nieuwe pensioenuitvoerder, het nieuwe functiegebouw en de beloningsbenchmark.

Rotterdam, 11 november 2016

De directie:

J.W.N. van Merwijk

Geconsolideerde balans per 30 juni 2016

(voor winstbestemming)

Activa	Ref	30 juni 2016		30 juni 2015	
		€	€	€	€
Vaste activa					
Materiële vaste activa	1	13.800.692		14.102.053	
			13.800.692		14.102.053
Viottende activa					
Vorraden		231.284		156.183	
Vorderingen	2	5.390.762		5.398.357	
Liquide middelen	3	1.670.086		3.629.328	
			7.292.132		9.183.868
			21.092.824		23.285.921
Passiva					
Groepsvermogen	4		4.787.242		5.137.281
Voorzieningen	5		3.114.679		3.342.938
Langlopende schulden	6		8.193.200		8.489.074
Kortlopende schulden	7		4.997.703		6.316.628
			21.092.824		23.285.921

Jaarrekening

Geconsolideerde winst-en-verliesrekening over 2015-2016

		2015-2016		2014-2015*	
		€	€	€	€
Netto-omzet	10		21.105.631		20.229.475
Kosten uitbesteed werk en andere externe kosten		-10.236.787		-10.140.171	
Lonen en salarissen	12	-5.750.072		-4.778.011	
Sociale lasten en pensioenlasten	12	-1.402.103		-1.216.425	
Afschrijvingen op immateriële en materiële vaste activa	1	-3.460.683		-3.255.356	
Overige bedrijfskosten	13	-638.712		-628.900	
Som der kosten			-21.488.357		-20.018.863
			-382.726		210.612
Rentebaten en soortgelijke opbrengsten		15.092		23.873	
Rentelasten en soortgelijke kosten		-61.360		-122.095	
Opbrengst van vorderingen die tot de vaste activa behoren	1	6.577		-56.547	
			-39.691		-154.769
Resultaat uit gewone bedrijfsuitoefening vóór belastingen			-422.417		55.843
Belastingen resultaat uit gewone bedrijfsuitoefening	14		72.378		-45.278
Nettoresultaat			-350.039		10.565

* Aangepast voor vergelijkingsdoeleinden

Geconsolideerd kasstroomoverzicht over 2015-2016

	2015-2016		2014-2015 *	
	€	€	€	€
Bedrijfsresultaat	-382.726		210.612	
Afschrijvingen	3.460.683		3.255.356	
Mutatie voorzieningen	17.162		166.560	
Mutatie egalisatierekening	-137.788		-137.791	
Veranderingen in werkkapitaal:				
• Mutatie voorraden	-75.101		50.421	
• Mutatie vorderingen	7.595		1.037.371	
• Mutatie kortlopende schulden	78.504		-586.308	
Kasstroom uit operationele activiteiten		2.968.329		3.996.221
Investerings in materiële vaste activa (exclusief financiële lease)	-3.171.405		-664.607	
Desinvesteringen in materiële vaste activa	18.660		5.581	
Kasstroom uit investeringsactiviteiten		-3.152.745		-659.026

* Aangepast voor vergelijkingsdoeleinden

Jaarrekening

Aflossingen langlopende schulden (incl. kortlopend deel)	-1.374.751	-1.393.230
Betaalde vennootschapsbelasting	-340.565	-120.822
Betaalde rente	-73.102	-133.839
Ontvangen rente	13.592	23.882
Kasstroom uit financieringsactiviteiten	-1.774.826	-1.624.009
Vrije kasstroom	-1.959.242	1.713.186
Liquide middelen per 1 juli 2015/2014	3.629.328	1.916.142
Liquide middelen per 30 juni 2016/2015	1.670.086	3.629.328
Mutatie liquide middelen	-1.959.242	1.713.186

Toelichting behorende tot de geconsolideerde jaarrekening 2015-2016

Algemeen

Voornaamste activiteiten

Stadion Feijenoord N.V. , gevestigd te Rotterdam, exploiteert een Stadion door het te verhuren voor voetbalwedstrijden en andere evenementen. De vennootschap organiseert daarnaast ook zelf evenementen en verzorgt de beveiligingsactiviteiten bij wedstrijden en evenementen in het Stadion, alsmede voor externe evenementen van derden. Tevens neemt de vennootschap de horeca exploitatie ter hand in het Stadioncomplex en incidenteel bij evenementen op locaties buiten het Stadioncomplex.

Een groot deel van de omzet is gerelateerd aan en wordt gerealiseerd door het beschikbaar stellen van het Stadioncomplex van de vennootschap aan Feyenoord Rotterdam N.V.. De huidige huurovereenkomst loopt tot 1 juli 2018. Derhalve is de vennootschap voor de omzet in grote mate afhankelijk van Feyenoord Rotterdam N.V., haar financiële situatie en daaraan gerelateerde kasstromen. Het betalingsgedrag van Feyenoord Rotterdam N.V. raakt direct de kasstromen bij de vennootschap. Feyenoord Rotterdam N.V. heeft in het afgelopen jaar aan haar betalingsverplichtingen voldaan.

Toegepaste standaarden

De jaarrekening is opgesteld volgens de wettelijke bepalingen van Titel 9 Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek. De grondslagen die worden toegepast voor de waardering van activa en passiva en de resultaatbepaling zijn gebaseerd op historische kosten.

Toepassing van artikel 402 Boek 2 BW

De financiële gegevens van de onderneming zijn in de geconsolideerde jaarrekening verwerkt. Derhalve vermeldt de enkelvoudige winst-en-verliesrekening conform artikel 402 Boek 2 BW slechts het aandeel in het resultaat van vennootschappen waarin wordt deelgenomen na belastingen en het overige resultaat na belastingen.

Stadionontwikkeling

Op 18 maart 2016 is de keuze gemaakt om een nieuw Stadion te gaan bouwen op de westelijke rivierlocatie, de zogenaamde Gamma-locatie, met een lint aan programma langs de Olympiaweg tot aan De Kuip dat door herontwikkeling een nieuwe toekomst krijgt. Aan de invulling van deze variant en de business case voor het nieuwe en het oude Stadion wordt sindsdien hard gewerkt, in samenwerking met een projectteam van de gemeente Rotterdam.

Hieromtrent heeft echter nog geen formele besluitvorming plaatsgevonden. Om die reden is de jaarrekening opgesteld op basis van de veronderstelling van de continuïteit van de activiteiten ('business as usual').

Grondslagen voor de waardering van activa en passiva en de resultaatbepaling

Algemeen

Activa en passiva worden tegen nominale waarde opgenomen, tenzij anders vermeld in de verdere grondslagen.

Een actief wordt in de balans opgenomen wanneer het waarschijnlijk is dat de toekomstige economische voordelen naar de onderneming zullen toevloeien en de waarde daarvan betrouwbaar kan worden vastgesteld. Een verplichting wordt in de balans opgenomen wanneer het waarschijnlijk is dat de afwikkeling daarvan gepaard zal gaan met een uitstroom van middelen en de omvang van het bedrag daarvan betrouwbaar kan worden vastgesteld.

Baten worden in de winst-en-verliesrekening opgenomen wanneer een vermeerdering van het economisch potentieel, samenhangend met een vermeerdering van een actief of een vermindering van een verplichting, heeft plaatsgevonden, waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld. Lasten worden verwerkt wanneer een vermindering van het economisch potentieel, samenhangend met een vermindering van een actief of een vermeerdering van een verplichting, heeft plaatsgevonden, waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld.

Een actief of verplichting wordt niet langer in de balans opgenomen indien een transactie ertoe leidt dat alle of nagenoeg alle rechten op economische voordelen en alle of nagenoeg alle risico's met betrekking tot het actief of de verplichting aan een derde zijn overgedragen. Verder wordt een actief of een verplichting niet meer in de balans opgenomen vanaf het tijdstip dat niet meer wordt voldaan aan de voorwaarden van waarschijnlijkheid van de toekomstige economische voordelen en/of betrouwbaarheid van de bepaling van de waarde.

De opbrengsten en kosten worden toegerekend aan de periode waarop zij betrekking hebben. De jaarrekening wordt gepresenteerd in euro's, de functionele valuta van de onderneming.

Gebruik van schattingen

De opstelling van de jaarrekening vereist dat het management oordelen vormt en schattingen en veronderstellingen maakt die van invloed zijn op de toepassing van grondslagen en de gerapporteerde waarde van activa en verplichtingen, en van baten en lasten. De daadwerkelijke uitkomsten kunnen afwijken van deze schattingen. De schattingen en onderliggende veronderstellingen worden voortdurend beoordeeld. Herzieningen van schattingen worden opgenomen in de periode waarin de schatting wordt herzien en in toekomstige perioden waarvoor de herziening gevolgen heeft.

Grondslagen voor consolidatie

De geconsolideerde jaarrekening omvat de financiële gegevens van de onderneming en haar groepsmaatschappijen en andere rechtspersonen waarop overheersende zeggenschap kan worden uitgeoefend dan wel waarover de centrale leiding bestaat. Groepsmaatschappijen zijn deelnemingen waarin de onderneming een meerderheidsbelang heeft, of waarin op een andere wijze een beleidsbepalende invloed kan worden uitgeoefend. Bij de bepaling of beleidsbepalende invloed kan worden uitgeoefend, worden financiële instrumenten die potentiële stemrechten bevatten en direct kunnen worden uitgeoefend, betrokken.

Nieuw verworven deelnemingen worden in de consolidatie betrokken vanaf het tijdstip waarop beleidsbepalende invloed kan worden uitgeoefend. Afgestoten deelnemingen worden in de consolidatie betrokken tot het tijdstip van beëindiging van deze invloed.

In de geconsolideerde jaarrekening zijn de onderlinge schulden, vorderingen en transacties geëlimineerd, evenals de binnen de groep gemaakte winsten. De groepsmaatschappijen zijn integraal geconsolideerd. Voor een overzicht van de geconsolideerde groepsmaatschappijen wordt verwezen naar noot 17 Financiële Vaste Activa.

Financiële instrumenten

Financiële instrumenten omvatten handels- en overige vorderingen, geldmiddelen, leningen en overige financieringsverplichtingen, handelsschulden en overige te betalen posten.

Financiële instrumenten omvatten tevens in contracten besloten afgeleide financiële instrumenten (derivaten).

Deze worden door de onderneming gescheiden van het basiscontract en apart verantwoord indien:

- de economische kenmerken en risico's van het basiscontract en het daarin besloten derivaat niet nauw verwant zijn;
- een apart instrument met dezelfde voorwaarden als het in het contract besloten derivaat aan de definitie van een derivaat zou voldoen; en
- het gecombineerde instrument niet wordt gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in de winst-en-verliesrekening.

Financiële instrumenten, inclusief de van de basiscontracten gescheiden afgeleide financiële instrumenten, worden bij de eerste opname verwerkt tegen reële waarde. Indien instrumenten niet zijn gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in de winst-en-verliesrekening maken eventuele direct toerekenbare transactiekosten deel uit van de eerste waardering.

In contracten besloten financiële instrumenten die niet worden gescheiden van het basiscontract worden verwerkt in overeenstemming met het basiscontract.

Na de eerste opname worden financiële instrumenten op de hierna beschreven manier gewaardeerd.

Toelichting

Langlopende en kortlopende schulden en overige financiële verplichtingen

Langlopende en kortlopende schulden en overige financiële verplichtingen wordt na eerste opname gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs op basis van de effectieve-rentemethode.

De aflossingsverplichtingen voor het komend jaar van de langlopende schulden wordt opgenomen onder kortlopende schulden.

Afgeleide financiële instrumenten

Afgeleide instrumenten worden gewaardeerd op basis van het kostprijs hedge model, waarin eerst een waardering plaatsvindt tegen reële waarde. Zolang het afgeleide instrument betrekking heeft op de afdekking van het specifieke risico van een toekomstige transactie die naar verwachting zal plaatsvinden, vindt geen herwaardering van dit instrument plaats. Zodra de verwachte toekomstige transactie leidt tot verantwoording in de winst-en-verliesrekening, wordt de met het afgeleide instrument samenhangende winst of het met het afgeleide instrument samenhangende verlies in de winst-en-verliesrekening verwerkt. Indien de afgedekte positie van een verwachte toekomstige transactie leidt tot de opname in de balans van een niet-financieel actief, past de onderneming de kostprijs van dit actief aan met de afdekkingsresultaten die nog niet in de winst-en-verliesrekening zijn verwerkt.

Een verlies voor het percentage groter dan de omvang van het afgeleide instrument ten opzichte van de afgedekte positie wordt op basis van kostprijs of lagere marktwaarde direct in de winst-en-verliesrekening verwerkt.

Indien afgeleide instrumenten aflopen of worden verkocht, worden de afdekkingsrelaties beëindigd.

De cumulatieve winst die of het cumulatieve verlies dat tot dat moment nog niet in de winst-en-verliesrekening was verwerkt, wordt als overlopende post in de balans opgenomen totdat de afgedekte transacties plaatsvinden.

Indien de transacties naar verwachting niet meer plaatsvinden, wordt de cumulatieve winst of het cumulatieve verlies overgeboekt naar de winst-en-verliesrekening

Stadion Feijenoord N.V. documenteert de hedgerelaties in specifieke hedgedocumentatie en toetst periodiek de effectiviteit van de hedgerelaties door vast te stellen dat geen sprake is van overhedges.

Materiële vaste activa

De waardering van de materiële vaste activa vindt plaats op basis van de historische kostprijs onder aftrek van subsidies, verminderd met de cumulatieve afschrijvingen. De kostprijs van de genoemde activa bestaat uit de verkrijgings- of vervaardigingsprijs en overige kosten om de activa op hun plaats en in de staat te krijgen noodzakelijk voor het beoogde gebruik. De afschrijvingen worden berekend als een percentage over de aanschafprijs volgens de lineaire methode op basis van de economische levensduur.

De afschrijvingstermijnen zijn als volgt:

- Gebouwen : 25 jaar
- Installaties : 8 tot 30 jaar
- Inventarissen : 3 tot 10 jaar

De materiële vaste activa waarvan de vennootschap en haar groepsmaatschappijen, krachtens een financiële leaseovereenkomst de economische eigendom heeft, worden geactiveerd. De uit de financiële leaseovereenkomst voortkomende verplichting wordt als schuld verantwoord. De in de toekomstige leasetermijnen begrepen interest wordt gedurende de looptijd van de financiële leaseovereenkomst ten laste van het resultaat gebracht.

Bijzondere waardeverminderingen

Voor vaste activa wordt op iedere balansdatum beoordeeld of er aanwijzingen zijn dat deze activa onderhevig zijn aan bijzondere waardeverminderingen. Als dergelijke indicaties aanwezig zijn, wordt de realiseerbare waarde van het actief geschat. De realiseerbare waarde is de hoogste van de bedrijfswaarde en de opbrengstwaarde.

Wanneer de boekwaarde van een actief (of een kasstroomgenererende eenheid) hoger is dan de realiseerbare waarde, wordt een bijzonder waardeverminderingverlies verantwoord voor het verschil tussen de boekwaarde en de realiseerbare waarde.

Vervreemding van vaste activa

Voor verkoop beschikbare activa worden gewaardeerd tegen boekwaarde of lagere opbrengstwaarde.

Vorraden

De voorraden bestaan voornamelijk uit voorraden ten behoeve van de horeca exploitatie en worden gewaardeerd tegen aanschafprijs, op basis van de 'first-in, first-out' (FIFO) methode, of lagere marktwaarde. Bij de waardering van de voorraden wordt rekening gehouden met de eventueel op balansdatum opgetreden waardeverminderingen.

Vorderingen

De grondslagen voor de waardering van vorderingen zijn beschreven onder het hoofd Financiële instrumenten.

Liquide middelen

Liquide middelen worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

Toelichting

Eigen vermogen

Financiële instrumenten, die op grond van de economische realiteit worden aangemerkt als eigen vermogen worden gepresenteerd onder het eigen vermogen. Uitkeringen aan houders van deze instrumenten worden in mindering op het eigen vermogen gebracht, na aftrek van eventueel hiermee verband houdend voordeel uit hoofde van belasting naar de winst.

Financiële instrumenten, die op grond van de economische realiteit worden aangemerkt als een financiële verplichting, worden gepresenteerd onder schulden. Rente, dividenden, baten en lasten met betrekking tot deze financiële instrumenten worden in de winst- en -verliesrekening verantwoord als kosten of opbrengsten.

Voorzieningen

Voorzieningen worden gewaardeerd tegen de nominale waarde van de uitgaven die naar verwachting noodzakelijk zijn om de verplichtingen en verliezen af te wikkelen. Een voorziening wordt in de balans opgenomen, wanneer er sprake is van:

- een in rechte afdwingbare of feitelijke verplichting die het gevolg is van een gebeurtenis in het verleden; en
- waarvan een betrouwbare schatting kan worden gemaakt; en
- het waarschijnlijk is dat voor afwikkeling van die verplichting een uitstroom van middelen nodig is.

Voorziening groot onderhoud

De voorziening voor groot onderhoud heeft betrekking op het naar tijdsevenredigheid berekende deel van het nog uit te voeren langdurige periodiek groot onderhoud. De voorziening is gebaseerd op een meerjarenonderhoudsplan en heeft overwegend een langlopend karakter en wordt gewaardeerd op basis van nominale waarde.

Voorziening latente vennootschapsbelasting

Indien fiscale waarderingen afwijken van de in dit hoofdstuk vermelde waarderingsgrondslagen en daaruit uitgestelde belastingverplichtingen voortvloeien, worden daarvoor voorzieningen getroffen. De berekening van de voorziening vindt plaats tegen het percentage van de vennootschapsbelasting dat naar verwachting van toepassing is bij de afloop van de tijdelijke verschillen gebaseerd op de wetgeving en wordt gewaardeerd op basis van nominale waarde.

Langlopende schulden

De waardering van langlopende schulden is toegelicht onder het hoofd Financiële instrumenten.

Egalisatierekening

De egalisatierekening betreft de nominale waarde van de vooruit ontvangen huur inzake units, seats en reclame- of leveringsrechten welke over de looptijd van de contracten lineair aan het resultaat wordt toegerekend.

De vooruit ontvangen bedragen welke binnen één jaar aan het resultaat worden toegerekend zijn opgenomen onder overlopende passiva.

Kortlopende schulden

De waardering van kortlopende schulden is toegelicht onder het hoofd Financiële instrumenten.

Netto-omzet

Onder netto-omzet wordt verstaan de opbrengsten uit hoofde van het ter beschikking stellen van het onroerend goed, de horeca-exploitatie, de beveiligingsactiviteiten, de reclame en overige opbrengsten.

Opbrengsten uit het ter beschikking stellen van onroerend goed en reclameopbrengsten worden lineair in de winst-en-verliesrekening opgenomen op basis van de duur van de huurovereenkomst.

Opbrengsten uit de horeca-exploitatie en overige opbrengsten worden in de winst-en-verliesrekening verwerkt wanneer de belangrijke risico's en voordelen van eigendom aan de koper zijn overgedragen, de inning van de verschuldigde vergoeding waarschijnlijk is, de hiermee verband houdende kosten of eventuele retouren van goederen betrouwbaar kunnen worden ingeschat en er geen sprake is van aanhoudende managementbetrokkenheid bij de goederen.

Opbrengsten uit hoofde van verleende diensten (beveiligingsactiviteiten) worden in de winst-en-verliesrekening als netto-omzet opgenomen naar rato van het stadium van voltooiing van de transactie op verslagdatum. Het stadium van voltooiing wordt bepaald aan de hand van beoordelingen van de verrichte werkzaamheden.

Overheidssubsidies

Overheidssubsidies worden aanvankelijk in de balans opgenomen als vooruit ontvangen baten zodra er redelijk zekerheid bestaat dat zij zullen worden ontvangen en dat de groep zal voldoen aan de daaraan verbonden voorwaarden. Subsidies ter compensatie van de door de groep gemaakte kosten worden systematisch als opbrengsten in de winst-en-verliesrekening opgenomen in dezelfde periode als die waarin de kosten worden gemaakt. Subsidies ter compensatie van de groep voor de kosten van een actief worden systematisch in de winst-en-verliesrekening opgenomen gedurende de gebruiksduur van het actief.

Een krediet afgesloten tegen een lagere rente dan de marktrente, wordt als schuld in de balans opgenomen waarbij de waardering plaats vindt zoals opgenomen onder de Financiële instrumenten. Het verschil tussen het hogere ontvangen bedrag van het krediet en de boekwaarde bij eerste verwerking betreft het voordeel als gevolg van de lagere rente. Dit voordeel wordt verwerkt als overheidssubsidie.

Toelichting

Personeelsbeloningen/pensioenen

Uitgangspunt is dat de in de verslagperiode te verwerken pensioenlast gelijk is aan de over de in die periode aan de pensioenverzekeraar en het bedrijfstakpensioenfonds verschuldigde pensioenpremies. Voor zover de verschuldigde premies op balansdatum nog niet zijn voldaan, wordt hiervoor een verplichting opgenomen.

Als de op balansdatum reeds betaalde premies de verschuldigde premies overtreffen, wordt een overlopende actiefpost opgenomen voor zover sprake zal zijn van terugbetaling door de pensioenverzekeraar en het bedrijfstakpensioenfonds of van verrekening met in de toekomst verschuldigde premies. De vigerende pensioenregeling betreft een toegezegde bijdrageregeling.

Verder wordt op balansdatum een voorziening opgenomen voor bestaande additionele verplichtingen ten opzichte van het fonds en de werknemers, indien het waarschijnlijk is dat voor de afwikkeling van die verplichtingen een uitstroom van middelen zal plaatsvinden en de omvang van de verplichtingen betrouwbaar kan worden geschat. Het al dan niet bestaan van additionele verplichtingen wordt beoordeeld aan de hand van de uitvoeringsovereenkomst met de pensioenverzekeraar en het bedrijfstakpensioenfonds, de pensioenovereenkomst met de werknemers en andere (expliciete of impliciete) toezeggingen aan de werknemers. De voorziening wordt gewaardeerd tegen de beste schatting van de contante waarde van de bedragen die noodzakelijk zijn om de verplichtingen op balansdatum af te wikkelen.

Voor een op balansdatum bestaand overschot bij de pensioenverzekeraar en het bedrijfstakpensioenfonds wordt een vordering opgenomen als de onderneming de beschikkingsmacht heeft over dit overschot, het waarschijnlijk is dat het overschot naar de onderneming zal toevloeien en de vordering betrouwbaar kan worden vastgesteld.

Belastingen over het resultaat

Belastingen omvatten de over de verslagperiode verschuldigde en verrekenbare winstbelastingen en latente belastingen. De belastingen worden in de winst-en-verliesrekening opgenomen, behoudens voor zover deze betrekking hebben op posten die rechtstreeks in het eigen vermogen worden opgenomen, in welk geval de belasting in het eigen vermogen wordt verwerkt. Bij het berekenen van de vennootschapsbelasting wordt uitgegaan van het bedrijfseconomische resultaat, rekening houdend met belastingfaciliteiten en niet aftrekbare kosten.

De over het boekjaar verschuldigde en verrekenbare belasting is de naar verwachting te betalen belasting over de belastbare winst over het boekjaar, berekend aan de hand van belastingtarieven die zijn vastgesteld op verslagdatum, dan wel waartoe materieel al op verslagdatum is besloten, en eventuele correcties op de over voorgaande jaren verschuldigde belasting.

Voor latente belastingen wordt een voorziening getroffen voor tijdelijke verschillen tussen de boekwaarde van activa en verplichtingen ten behoeve van de financiële verslaggeving en de fiscale boekwaarde van die posten.

Er wordt uitsluitend een latente belastingvordering opgenomen voor zover het waarschijnlijk is dat er in de toekomst belastbare winsten beschikbaar zullen zijn die voor de realisatie van het tijdelijke verschil kunnen worden aangewend. Latente belastingvorderingen worden per iedere verslagdatum herzien en verlaagd voor zover het niet langer waarschijnlijk is dat het daarmee samenhangende belastingvoordeel zal worden gerealiseerd.

Kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode.

Bepaling reële waarde

Een aantal grondslagen en de toelichtingen in de jaarrekening van de groep vereisen de bepaling van de reële waarde van zowel financiële als niet-financiële activa en verplichtingen. Indien van toepassing wordt nadere informatie over de uitgangspunten voor de bepaling van de reële waarde vermeld bij het onderdeel van deze toelichting dat specifiek op het betreffende actief of de betreffende verplichting van toepassing is.

Handels- en overige vorderingen

De reële waarde van handels en overige vorderingen wordt tegen de contante waarde van de toekomstige kasstromen geschat.

Niet-afgeleide financiële verplichtingen

De reële waarde van niet-afgeleide financiële verplichtingen wordt slechts bepaald ten behoeve van informatieverschaffing en berekend op basis van de contante waarde van toekomstige aflossingen en rentebetalingen, gedisconteerd tegen de marktrente per verslagdatum. Voor financiële leases wordt de marktrente bepaald aan de hand van vergelijkbare leaseovereenkomsten.

Toelichting op de geconsolideerde balans per 30 juni 2016

1. Materiële vaste activa

	Gebouwen	Installaties	Inventaris	Totaal
	€	€	€	€
Stand per 1 juli 2015				
• Aanschafwaarde	33.314.474	13.775.859	5.797.702	52.888.035
• Cumulatieve afschrijvingen	-24.357.916	-10.362.487	-4.065.579	-38.785.982
Boekwaarde	<u>8.956.558</u>	<u>3.413.372</u>	<u>1.732.123</u>	<u>14.102.053</u>
Mutaties in 2015-2016				
• Investerings	-	296.906	2.874.499	3.171.405
• Aanschafwaarde desinvesteringen	-	-	-67.283	-67.283
• Cumulatieve afschrijvingen desinvesteringen	-	-	55.200	55.200
• Afschrijvingen	-1.687.795	-1.002.298	-770.590	-3.460.683
	<u>-1.687.795</u>	<u>-705.392</u>	<u>2.091.826</u>	<u>-301.361</u>
Stand per 30 juni 2016				
• Aanschafwaarde	33.314.474	14.072.765	8.604.918	55.992.157
• Cumulatieve afschrijvingen	-26.045.711	-11.364.785	-4.780.969	-42.191.465
Boekwaarde	<u>7.268.763</u>	<u>2.707.980</u>	<u>3.823.949</u>	<u>13.800.692</u>

De actuele waarde (op basis van directe opbrengstwaarde) van de gebouwen is door de unieke bestemming moeilijk eenduidig vast te stellen.

Onder de materiële vaste activa is begrepen een bedrag van € 411.481 (2014-2015: € 645.904) inzake financiële leases, welke betrekking hebben op installaties.

In het boekjaar 2015-2016 is een verkoopopbrengst ad € 18.660 gerealiseerd met betrekking tot de gedesinvesteerde materiële vaste activa.

Toelichting

2. Vorderingen

	30 juni 2016 €	30 juni 2015 €
Debiteuren	2.432.081	1.963.826
Te vorderen vennootschapsbelasting	215.257	47.034
Overige vorderingen	2.228.441	2.605.349
Overlopende activa	657.630	886.648
	5.533.409	5.502.857
Voorziening wegens oninbaarheid	-142.647	-104.500
	5.390.762	5.398.357

Overige vorderingen

In de post overige vorderingen is per 30 juni 2016 een bedrag van € 1.795.870 begrepen als vordering op Feyenoord Rotterdam N.V. (per 30 juni 2015: € 2.570.787).

3. Liquide middelen

Met de aflossing van de lening bankenconsortium per 1-4-2016 is per diezelfde datum ook de kredietfaciliteit in rekening-courant komen te vervallen. De aanwezige liquide middelen staan ter vrije beschikking van de onderneming.

4. Groepsvermogen

De samenstelling alsmede het verloop van het eigen vermogen is opgenomen in de toelichting op de enkelvoudige balans.

5. Voorzieningen

	30 juni 2016 €	30 juni 2015 €
Voorziening groot onderhoud	2.843.687	2.826.525
Voorziening latente vennootschapsbelasting	270.992	516.413
	<u>3.114.679</u>	<u>3.342.938</u>

Voorziening groot onderhoud

Het verloop van de voorziening groot onderhoud is als volgt:

	€
Stand per 1 juli 2015	2.826.525
Dotaties	278.304
Onttrekkingen	<u>-261.142</u>
Stand per 30 juni 2016	<u>2.843.687</u>

Het kortlopend deel van de voorziening groot onderhoud bedraagt € 415.000

Van de voorziening groot onderhoud heeft een bedrag ad € 431.000 een looptijd langer dan 5 jaar.

Voorziening latente vennootschapsbelasting

Het verloop van de voorziening latente vennootschapsbelasting is als volgt:

	€
Stand per 1 juli 2015	516.413
Mutatie	<u>-245.421</u>
Stand per 30 juni 2016	<u>270.992</u>

De voorziening voor latente belastingverplichtingen omvat het belastingeffect van de verschillen tussen commerciële en fiscale winstbepaling. De latenties met een resterende looptijd van één jaar en korter bedragen circa € 243.000.

6. Langlopende schulden

	30 juni 2016 €	30 juni 2015 €
Lening gemeente Rotterdam inzake renovatie 1994	7.941.154	7.941.154
Egalisatierekening	-	137.788
Financiële leaseverplichtingen	252.046	410.132
	8.193.200	8.489.074

Lening gemeente Rotterdam inzake renovatie 1994

De lening gemeente Rotterdam is in beginsel niet opeisbaar en behoeft niet te worden afgelost. Het rentepercentage van de lening is afhankelijk van het resultaat en bedraagt 0 tot maximaal 8,5% per jaar.

Egalisatierekening

Het betreft de vooruitontvangen huur inzake units, seats en reclame- of leverantierechten van Founders en Partners.

Financiële leaseverplichtingen

In totaal is er sprake van een dertiental financiële leasecontracten. In boekjaar 2015-2016 zijn er geen financiële leasecontracten afgesloten ter financiering van de aankoop van installaties onder materiële vaste activa. De met de leasecontracten gemoeide rentepercentages lopen uiteen van 4,8% tot 7,6% en hebben een looptijd variërend van 4 tot 8 jaar. Gedurende de looptijd van de leasecontacten zijn de lessors juridisch eigenaar van de materiële vaste activa. De aflossingen voor het komende boekjaar zijn per huidige balansdatum opgenomen als kortlopende verplichting.

De geleasede installaties strekken tot zekerheid van de leaseverplichting.

7. Kortlopende schulden

	30 juni 2016 €	30 juni 2015 €
Kortlopend deel egalisatierekening	137.788	137.791
Kortlopend deel leaseverplichting	173.103	260.601
Crediteuren	1.872.862	2.400.848
Belastingen en premies sociale verzekeringen	882.864	753.266
Overige schulden	19.196	129.605
Overlopende passiva	1.911.890	1.505.350
Kortlopend deel leningen	-	1.129.167
	4.997.703	6.316.628

8. Financiële instrumenten

Algemeen

Stadion Feijenoord N.V. maakt in de normale bedrijfsuitoefening gebruik van uiteenlopende financiële instrumenten die de vennootschap blootstellen aan markt-, rente-, kasstroom- en/of kredietrisico's. Om deze risico's te beheersen voert de onderneming beleid inclusief een stelsel van limieten en procedures om de risico's van onvoorspelbare ongunstige ontwikkelingen en daarmee de financiële prestaties van de onderneming zo mogelijk te beperken. De onderneming handelt niet in financiële derivaten.

Kredietrisico

De overige vorderingen per 30 juni 2016 zijn voor € 1,8 miljoen geconcentreerd bij één debiteur (Feyenoord Rotterdam N.V.). Het debiteurensaldo en het resterende saldo overige vorderingen is gespreid over een groot aantal afnemers.

Renterisico en kasstroomrisico

De schulden van de vennootschap waaraan een rentecomponent is gekoppeld betreffen de lening gemeente Rotterdam en de financiële leaseverplichtingen. De rentecondities van de lening zijn hiervoor reeds beschreven. De renteverplichtingen inzake de afgesloten financiële leasecontracten zijn vast en bij het aangaan van de overeenkomst bepaald. De vennootschap loopt derhalve geen renterisico.

Liquiditeitsrisico

Deze is minimaal. Mede door het uit de boeken lopen van de lening bankenconsortium en de gezonde financiële positie van Feyenoord Rotterdam NV. Voor het komende boekjaar wordt een toename aan liquiditeit verwacht van circa € 1,5 miljoen.

9. Niet in de balans opgenomen activa en verplichtingen

Erfpacht

Met de gemeente Rotterdam is een erfpachtovereenkomst afgesloten met betrekking tot de grond waarop de opstallen van de vennootschap zijn gevestigd. De erfpachtovereenkomst heeft een looptijd tot 24 maart 2093. De vennootschap is een jaarlijkse erfpachtcanon verschuldigd. De last voor dit boekjaar bedroeg € 107.684 (2014-2015: € 107.520) en zal jaarlijks worden geïndexeerd.

Meerjarige verplichtingen

Uit afgesloten Founder- en Partnerovereenkomsten vloeien afnameverplichtingen voort met een oorspronkelijke looptijd van 4 tot 20 jaar.

Leasing

Stadion Feijenoord N.V. heeft een operationele leaseverplichting voor een bedrag van ca € 150.000 per jaar met betrekking tot lease auto's. De resterende looptijd van de leaseverplichtingen bedraagt tussen 1 en 3 jaar.

Stadion Feijenoord N.V. heeft drie huurovereenkomsten voor de huur van het Marathongebouw. De eerste overeenkomst heeft een looptijd tot 1 augustus 2018 voor een bedrag van € 121.000 per jaar. De tweede en derde overeenkomst hebben een looptijd tot 1 oktober 2017 beide voor een bedrag van € 16.000 per jaar. De huurovereenkomsten worden geheel of gedeeltelijk doorberekend aan derden.

Fiscale eenheid

Stadion Feijenoord N.V. vormt samen met haar 100% dochtermaatschappij Security Management Group B.V. en diens dochtermaatschappijen Sport & Event Security B.V., Sport & Event Assistance B.V. en Special Business Security B.V. een fiscale eenheid voor zowel de vennootschapsbelasting als de omzetbelasting. Elk der vennootschappen is volgens de standaardvoorwaarden hoofdelijk aansprakelijk voor te betalen belasting van alle bij de fiscale eenheid betrokken vennootschappen.

Toelichting op de geconsolideerde winst-en-verliesrekening over 2015-2016

10. Netto omzet

De netto-omzet over het boekjaar 2015-2016 is ten opzichte van 2014-2015 met ruim 4% gestegen (vorig boekjaar: stijging van ruim 6%).

11. Personeelsgegevens

De verdeling van het gemiddelde aantal werknemers naar afdelingen en type dienstverband is als volgt:

	2015-2016		2014-2015	
	Fulltimers/ Parttimers (in FTE's)	Oproep- krachten (in aantallen)	Fulltimers/ Parttimers (in FTE 's)	Oproep- krachten (in aantallen)
Directie/management/staf	9	1	9	2
Financiële zaken	5	1	5	1
Facilitaire zaken	11	8	9	8
Commerciële zaken	4	21	5	20
Horeca	26	4	23	4
Veiligheid	26	739	16	638
	81	774	67	673

12. Personeelskosten

De personeelskosten zijn als volgt te specificeren:

	2015-2016 €	2014-2015 €
Salarissen	5.750.072	4.778.011
Sociale lasten	997.871	822.583
Pensioenlasten	404.232	393.842
	7.152.175	5.994.436

Toelichting

De vennootschap kent één pensioenregeling, te weten:

De Flexibel Spaar Pensioenregeling, een beschikbare premieregeling welke is ondergebracht bij Centraal Beheer (vanaf 1 juli 2016 bij ABN AMRO). Het spaarsaldo van ingelegde spaarpremies wordt op pensioendatum beschikbaar gesteld voor de inkoop van een pensioen. De vennootschap is niet aansprakelijk voor eventuele tekorten in deze pensioenregeling.

13. Overige bedrijfskosten

In boekjaar 2015-2016 bedragen de externe kosten voor de Stadionontwikkeling voor zover die voor rekening komen van Stadion Feijenoord N.V. € 323.000. Daarnaast worden de bedrijfskosten gevormd door de dotaties aan de voorzieningen onderhoud en dubieuze debiteuren voor respectievelijk € 278.000 en € 38.000.

14. Belastingen resultaat uit gewone bedrijfsuitoefening

Stadion Feijenoord N.V. vormt samen met haar 100% dochtermaatschappij Security Management Group B.V. een fiscale eenheid voor zowel de vennootschapsbelasting als de omzetbelasting.

Het gewogen gemiddelde toepasselijke belastingtarief bedraagt 20,0%. De effectieve negatieve belastingdruk in de winst-en-verliesrekening over 2015-2016 bedraagt 17,1 %. De effectieve druk wordt veroorzaakt doordat bij het bepalen van de jaarlijkse fiscale grondslag rekening wordt gehouden met een aantal permanente elementen dat de fiscale grondslag verhoogt.

15. Transacties met verbonden partijen

Van transacties met verbonden partijen is sprake wanneer een relatie bestaat tussen de onderneming, haar deelnemingen en hun bestuurders en leidinggevende functionarissen. Er hebben zich geen transacties met verbonden partijen voorgedaan op niet zakelijke grondslag.

Er is sprake van een grote mate van verwevenheid met de Club. Stadion Feijenoord N.V. verzorgt nagenoeg de volledige catering en beveiliging tijdens de thuiswedstrijden van Feyenoord. Daarnaast is er sprake van een gezamenlijke commerciële afdeling en werken veel ondersteunende afdelingen voor beide organisaties.

De bezoldiging van de bestuurders en commissarissen is opgenomen in de toelichting van op de enkelvoudige balans en winst-en-verliesrekening.

16. Honoraria van de accountant

De volgende honoraria van KPMG Accountants N.V. zijn ten laste gebracht van de onderneming en haar dochtermaatschappijen die zij consolideert, een en ander zoals bedoeld in artikel 2:382a lid 1 en 2 BW.

	2015-2016 €	2014-2015 €
Onderzoek van de jaarrekening	41.000	47.600
Andere controleopdrachten	-	-
Adviesdiensten op fiscaal terrein	79.300	11.200
Andere niet-controlediensten	-	44.300
	<u>120.300</u>	<u>103.100</u>

Enkelvoudige balans per 30 juni 2016

(voor winstbestemming)

Activa	Ref	30 juni 2016		30 juni 2015	
		€	€	€	€
Vaste activa					
Materiële vaste activa		13.800.692		14.102.053	
Financiële vaste activa	17	906.437		521.638	
			14.707.129		14.623.691
Vlottende activa					
Vorraden		231.284		156.183	
Vorderingen	18	4.204.364		4.755.141	
Liquide middelen	19	1.341.318		3.464.835	
			5.776.966		8.376.159
			20.484.095		22.999.850
Passiva					
Eigen vermogen					
Geplaatst kapitaal		198.030		198.030	
Agioreserve		809.362		809.362	
Algemene reserve		4.129.889		4.119.324	
Onverdeeld resultaat		-350.039		10.565	
	20		4.787.242		5.137.281
Voorzieningen			3.114.679		3.342.938
Langlopende schulden			8.193.200		8.489.074
Kortlopende schulden	21		4.388.974		6.030.557
			20.484.095		22.999.850

Jaarrekening

Enkelvoudige winst-en-verliesrekening over 2015-2016

	2015-2016 €	2014-2015 €
Resultaat deelneming	384.799	121.623
Overige resultaat na belastingen	-734.838	-111.058
Nettoresultaat	-350.039	10.565

Toelichting behorende tot de enkelvoudige jaarrekening 2015-2016

Algemeen

De enkelvoudige jaarrekening maakt deel uit van de jaarrekening 2015-2016 van de onderneming. Ten aanzien van de enkelvoudige winst-en-verliesrekening van de onderneming is gebruikgemaakt van de vrijstelling ingevolge artikel 2:402 BW.

Voor zover posten uit de enkelvoudige balans en de enkelvoudige winst-en-verliesrekening hierna niet nader zijn toegelicht, wordt verwezen naar de toelichting op de geconsolideerde balans en winst-en-verliesrekening.

Grondslagen voor de waardering van activa en passiva en de resultaatbepaling

De grondslagen voor de waardering van activa en passiva en de resultaatbepaling zijn gelijk aan die voor de geconsolideerde balans en winst-en-verliesrekening, met uitzondering van de hierna genoemde grondslagen.

Financiële instrumenten

In de enkelvoudige jaarrekening worden financiële instrumenten gepresenteerd op basis van hun juridische vorm.

Financiële vaste activa

Deelnemingen waarin invloed van betekenis op het zakelijke en financiële beleid kan worden uitgeoefend, worden gewaardeerd volgens de vermogensmutatiemethode op basis van de nettovermogenswaarde. Bij de bepaling van de nettovermogenswaarde worden de waarderingsgrondslagen van Stadion Feijenoord N.V. gehanteerd.

Deelnemingen met een negatieve nettovermogenswaarde worden op nihil gewaardeerd. Wanneer de onderneming garant staat voor de schulden van de betreffende onderneming wordt een voorziening gevormd. Deze voorziening wordt primair ten laste van de vorderingen op deze deelneming gevormd en voor het overige onder de voorzieningen ter grootte van het aandeel in de door deelneming geleden verliezen, dan wel voor de verwachte betalingen door de onderneming ten behoeve van deze deelneming.

De grondslagen voor overige financiële vaste activa zijn opgenomen onder het hoofd Financiële instrumenten.

Toelichting

Resultaat deelnemingen

Het aandeel in het resultaat van ondernemingen waarin wordt deelgenomen omvat het aandeel van de onderneming in de resultaten van deze deelnemingen. Resultaten op transacties, waarbij overdracht van activa en passiva tussen de onderneming en haar deelnemingen en tussen deelnemingen onderling heeft plaatsgevonden, zijn niet verwerkt voor zover deze als niet gerealiseerd kunnen worden beschouwd.

17. Financiële vaste activa

	30 juni 2016 €	30 juni 2015 €
Deelnemingen in groepsmaatschappijen	906.437	521.638
	<u>906.437</u>	<u>521.638</u>

Deelnemingen in groepsmaatschappijen

De deelnemingen in groepsmaatschappijen betreffen:

- Security Management Group B.V., gevestigd te Rotterdam (100%)
 - Sport & Event Security B.V., gevestigd te Rotterdam (100%)
 - Sport & Event Assistance B.V., gevestigd te Rotterdam (100%)
 - Special Business Security B.V., gevestigd te Rotterdam (100%)

Het verloop van de waarde van de deelneming is als volgt:

	€
Stand per 1 juli 2015	521.638
Resultaat boekjaar 2015-2016	<u>384.799</u>
Stand per 30 juni 2016	<u>906.437</u>

18. Vorderingen

	30 juni 2016 €	30 juni 2015 €
Debiteuren	1.098.506	1.293.626
Te vorderen vennootschapsbelasting	330.257	84.740
Overige vorderingen	2.216.846	2.592.459
Overlopende activa	597.762	785.176
	4.243.371	4.756.001
Voorziening voor oninbaarheid	-39.007	- 860
	4.204.364	4.755.141

Overige vorderingen

In de post overige vorderingen is per 30 juni 2016 een bedrag van € 1.795.870 begrepen als vordering op Feyenoord Rotterdam N.V. (per 30 juni 2015: € 2.570.787).

19. Liquide middelen

Met de aflossing van de lening bankenconsortium per 1-4-2016 is per diezelfde datum ook de kredietfaciliteit in rekening-courant komen te vervallen. De aanwezige liquide middelen staan ter vrije beschikking van de onderneming.

20. Eigen vermogen

Geplaatst kapitaal

Onder verwijzing naar art. 178c lid 1 BW 2 wordt vermeld dat het maatschappelijk aandelenkapitaal 20.000 aandelen van € 45,38 bedraagt. De aandelen luiden volgens de statuten in guldens NLG 100 per aandeel.

Het geplaatste en volgestorte kapitaal bedraagt € 198.030, bestaande uit:

- 2.000 aandelen C à € 45,38, genummerd van 1 tot en met 2.000;
- 2.000 aandelen V à € 45,38, genummerd van 2.001 tot en met 4.000;
- 364 aandelen O à € 45,38, genummerd van 4.001 tot en met 4.364.

De bijzondere rechten van de aandeelhouders O en V zijn geregeld in de artikelen 30, 30A en 40 van de Statuten.

Toelichting

Agioreserve

De agioreserve is in 1995 ontstaan bij de gedeeltelijke omzetting van de converteerbare obligatielening en is sinds het boekjaar 2005-2006 niet meer gemuteerd. Het volledige saldo aan agioreserve wordt als vrij agio aangemerkt in de zin van de Wet op de inkomstenbelasting 1964.

Algemene reserve

	2015-2016 €	2014-2015 €
Stand per 1 juli	4.119.324	4.013.662
Resultaatbestemming	10.565	105.662
Stand per 30 juni	4.129.889	4.119.324

Onverdeeld resultaat

	2015-2016 €	2014-2015 €
Stand per 1 juli	10.565	105.662
Resultaatbestemming	-10.565	-105.662
Resultaat boekjaar	-350.039	10.565
Stand per 30 juni	-350.039	10.565

21. Kortlopende schulden

	30 juni 2016 €	30 juni 2015 €
Kortlopend deel egalisatierekening	137.788	137.791
Kortlopend deel financiële leaseverplichtingen	173.103	260.601
Crediteuren	1.729.067	2.087.332
Belastingen en premies sociale verzekeringen	611.170	633.768
Schulden aan groepsmaatschappijen	272.983	394.577
Overige schulden	19.196	125.518
Overlopende passiva	1.445.667	1.261.803
Kortlopend deel leningen	-	1.129.167
	4.388.974	6.030.557

22. Niet in de balans opgenomen activa en verplichtingen

Hoofdelijke aansprakelijkheid en garanties

Behalve de niet in de balans opgenomen verplichtingen, toegelicht bij de geconsolideerde balans, heeft de vennootschap zich voor haar dochtermaatschappij Security Management Group B.V. (en diens dochtermaatschappijen) hoofdelijk aansprakelijk gesteld voor alle uit rechtshandelingen voortvloeiende schulden (artikel 2: 403 BW).

Fiscale eenheid

Stadion Feijenoord N.V. vormt samen met haar 100% dochtermaatschappij Security Management Group B.V. en diens dochtermaatschappijen Sport & Event Security B.V., Sport & Event Assistance B.V. en Special Business Security B.V. een fiscale eenheid voor zowel de vennootschapsbelasting als de omzetbelasting. Elk der vennootschappen is volgens de standaardvoorwaarden hoofdelijk aansprakelijk voor te betalen belasting van alle bij de fiscale eenheid betrokken vennootschappen.

23. Bezoldiging van bestuurders en commissarissen

Stadion Feijenoord N.V. had één bestuurder in dienst gedurende het boekjaar 2015-2016. Op grond van artikel 383.1 Boek 2 BW wordt opgave van de bezoldiging van bestuurders achterwege gelaten. Evenals in het boekjaar 2014-2015 hebben commissarissen in boekjaar 2015-2016 geen vergoeding genoten.

Rotterdam, 11 november 2016

De directie:
J.W.N. van Merwijk

de raad van commissarissen:
C.J. de Bruin
J.L. den Hartog
C. Maas
C.A.W. Ultee
J.M. Vervat

Overige gegevens

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

De controleverklaring van de onafhankelijke accountant is opgenomen op pagina 62 tot en met 63.

Statutaire bepalingen inzake winstbestemming

Artikel 28

Winstuitkeringen

1. Jaarlijks wordt op voorstel van de directie bij besluit van de Raad van Commissarissen vastgesteld welk deel van de winst – het positieve saldo van de winst-en-verliesrekening – wordt gereserveerd.
2. Uit de winst, na reservering, wordt voor zover mogelijk aan de houders van de aandelen C toegekend een primair dividend van twintig gulden per aandeel. Van de resterende winst wordt voor zoveel mogelijk aan de houders van aandelen V daarna uitgekeerd een dividend van twintig gulden per aandeel. De dan nog resterende winst wordt uitgekeerd aan de houders van de aandelen C en O.
3. Uitkeringen kunnen slechts plaats hebben tot ten hoogste het uitkeerbare deel van het eigen vermogen.
4. Uitkering van de winst geschiedt na vaststelling van de jaarrekening waaruit blijkt dat zij geoorloofd is.
5. De Raad van Commissarissen kan, met inachtneming van het dienaangaande in het derde lid bepaalde, besluiten tot uitkeringen ten laste van een reserve, die niet krachtens de wet moet worden aangehouden.

Voorstel bestemming resultaat

De directie stelt voor het verlies over 2015-2016 ad € 350.039 ten laste van de algemene reserve te brengen.

Bijzondere statutaire zeggenschapsrechten

Artikel 30

Zitplaatsen recht

1. De houders van de aandelen V behouden het hen reeds bij de oprichting van de vennootschap toegekende recht op een overdekte zitplaats in het Stadion van de vennootschap, waarover vrij kan worden beschikt bij elke voetbalwedstrijd die daar plaats vindt onder verantwoordelijkheid van de vennootschap of waarvoor het Stadion wordt gehuurd door Feyenoord Rotterdam N.V. (voorheen: Stichting Feyenoord), dan wel enige andere (rechts)persoon die de rechten en verplichtingen van deze betaald voetbalorganisatie in dit verband materieel heeft overgenomen.
2. Zij hebben bovendien een door de directie, onder goedkeuring van de Raad van Commissarissen te
3. bepalen recht van voorkeur bij het kopen van tenminste één extra plaatskaart voor iedere zodanige voetbalwedstrijd. Voorts hebben de genoemde aandeelhouders dezelfde rechten en voorkeursrechten op hun zitplaats indien andere voetbalwedstrijden in het Stadion van de vennootschap worden gespeeld. Indien bij de onderhandelingen omtrent de verhuur ten behoeve van dergelijke wedstrijden, blijkt dat deze rechten een onoverkomelijk obstakel voor die verhuur opleveren, zijn de directie en de Raad van Commissarissen

verplicht om te trachten voor de aandeelhouders soortgelijke rechten tegen de meest gunstige voorwaarden te bedingen. Van het resultaat daarvan zullen de aandeelhouders schriftelijk in kennis worden gesteld.

Directie en Raad van Commissarissen zijn telkens aan de algemene vergadering van aandeelhouders verantwoording verschuldigd van het ten deze gevoerde beleid respectievelijk voor het toezicht daarop.

4. De directie is bevoegd onder goedkeuring van de Raad van Commissarissen nadere voorwaarden te stellen aan de uitoefening van de omschreven rechten.
5. De directie kan besluiten bepaalde personen van dit recht uit te sluiten wegens handel in de op grond van dit artikel verkregen plaatskaarten.

Artikel 30A

Zitplaatsen recht O

1. Aan de houders van de aandelen O komt het recht toe op een overdekte zitplaats in het Stadion van de vennootschap bij Koninklijke Nederlandse Voetbal Bond (KNVB) competitiewedstrijden en vriendschappelijke wedstrijden, waarvoor het Stadion van de vennootschap wordt gehuurd en die daar plaatsvinden onder verantwoordelijkheid van Feyenoord Rotterdam N.V. (voorheen: Stichting Feyenoord), dan wel enige andere (rechts)persoon die de rechten en verplichtingen van deze betaald voetbalorganisatie in dit verband materieel heeft overgenomen.
2. De bepalingen van het vierde en vijfde lid van artikel 30 zijn van overeenkomstige toepassing.

Artikel 40

Vereffening

1. Na een besluit tot ontbinding is de directie belast met de vereffening van de zaken van de vennootschap, en de Raad van Commissarissen met het toezicht daarop. Voor het overige is daarop van toepassing hetgeen is bepaald in Titel 1 van Boek 2 Burgerlijk Wetboek.
2. Gedurende de vereffening blijven de bepalingen van de statuten voor zoveel mogelijk van kracht.
3. Uit hetgeen na voldoening van de schulden is overgebleven wordt eerst uitgekeerd de nominale waarde alsmede een bedrag van vijftig gulden per aandeel V en daarna hetgeen resteert naar evenredigheid aan de houders van aandelen C en O.

Overige gegevens

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan: de Algemene Vergadering van Aandeelhouders van Stadion Feijenoord N.V.

Verklaring betreffende de jaarrekening

Wij hebben de in dit rapport opgenomen jaarrekening over de periode 1 juli 2015 tot en met 30 juni 2016 van Stadion Feijenoord N.V. te Rotterdam gecontroleerd. Deze jaarrekening bestaat uit de geconsolideerde en enkelvoudige balans per 30 juni 2016 en de geconsolideerde en enkelvoudige winst-en-verliesrekening over de periode 1 juli 2015 tot en met 30 juni 2016 met de toelichting, waarin zijn opgenomen een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

Verantwoordelijkheid van de directie

De directie van de vennootschap is verantwoordelijk voor het opmaken van de jaarrekening die het vermogen en het resultaat getrouw dient weer te geven, alsmede voor het opstellen van het jaarverslag, beide in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 van het in Nederland geldende Burgerlijk Wetboek (BW). De directie is tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing als zij noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude of fouten.

Verantwoordelijkheid van de accountant

Onze verantwoordelijkheid is het geven van een oordeel over de jaarrekening op basis van onze controle. Wij hebben onze controle verricht in overeenstemming met Nederlands recht, waaronder de Nederlandse controlestandaarden. Dit vereist dat wij voldoen aan de voor ons geldende ethische voorschriften en dat wij onze controle zodanig plannen en uitvoeren dat een redelijke mate van zekerheid wordt verkregen dat de jaarrekening geen afwijkingen van materieel belang bevat.

Een controle omvat het uitvoeren van werkzaamheden ter verkrijging van controle-informatie over de bedragen en de toelichtingen in de jaarrekening. De geselecteerde werkzaamheden zijn afhankelijk van de door de accountant toegepaste oordeelsvorming, met inbegrip van het inschatten van de risico's dat de jaarrekening een afwijking van materieel belang bevat als gevolg van fraude of fouten. Bij het maken van deze risico-inschattingen neemt de accountant de interne beheersing in aanmerking die relevant is voor het opmaken van de jaarrekening en voor het getrouwe beeld daarvan, gericht op het inrichten van controlewerkzaamheden die passend zijn in de omstandigheden. Deze risico-inschattingen hebben echter niet tot doel een oordeel tot uitdrukking te brengen over de effectiviteit van de interne beheersing van de vennootschap. Een controle omvat tevens het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en van de redelijkheid van de door de directie van de vennootschap gemaakte schattingen, alsmede een evaluatie van het algehele beeld van de jaarrekening. Wij zijn van mening dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is om een onderbouwing voor ons oordeel te bieden.

Oordeel

Naar ons oordeel geeft de jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Stadion Feijenoord N.V. per 30 juni 2016 en van het resultaat over de periode 1 juli 2015 tot en met 30 juni 2016 in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 BW.

Verklaring betreffende overige bij of krachtens de wet gestelde eisen

Ingevolge artikel 2:393 lid 5 onder e en f BW vermelden wij dat ons geen tekortkomingen zijn gebleken naar aanleiding van het onderzoek of het jaarverslag, voor zover wij dat kunnen beoordelen, overeenkomstig Titel 9 Boek 2 BW is opgesteld, en of de in artikel 2:392 lid 1 onder b tot en met h BW vereiste gegevens zijn toegevoegd. Tevens vermelden wij dat het jaarverslag, voor zover wij dat kunnen beoordelen, verenigbaar is met de jaarrekening zoals vereist in artikel 2:391 lid 4 BW.

Rotterdam, 11 november 2016

KPMG Accountants N.V.
R.G.A. van der Kruk RA

Colofon

Founders:

SIEMENS

PLAN@OFFICE

Stadion Feijenoord N.V.
Van Zandvlietplein 1
3077 AA Rotterdam
Tel. 010 - 49 29 444
Fax 010 - 41 90 032
E-mail: info@dekuip.nl
Internet: www.dekuip.nl